

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Національної комісії
зі стандартів державної мови
27 травня 2021 року № 24
(у редакції рішення
Національної комісії
зі стандартів державної мови
_____ 20__ року № ____)

**Порядок
оскарження результатів іспиту
на рівень володіння державною мовою та розгляду скарг**

1. Цей Порядок визначає процедуру адміністративного оскарження результатів іспиту на рівень володіння державною мовою та розгляду скарг, поданих до Національної комісії зі стандартів державної мови.

2. Терміни в цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про адміністративну процедуру», Порядку проведення іспитів на рівень володіння державною мовою, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 409, Положенні про інформаційно-комунікаційну систему «Іспитова система для визначення рівня володіння державною мовою», затвердженому рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови від 02 лютого 2024 року № 20, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 березня 2024 року за № 352/41697.

3. Предметом оскарження є результати іспиту на рівень володіння державною мовою (далі – іспит), зафіксовані в рішенні Національної комісії зі стандартів державної мови про встановлення результатів іспиту на рівень володіння державною мовою, визначення рівня володіння державною мовою та видачу (відмову у видачі) державних сертифікатів про рівень володіння державною мовою.

4. Підставами оскарження результатів іспиту, що могли вплинути на його об'єктивність, є:

1) неправильне застосування з боку екзаменаторів, які входять до складу іспитової комісії, критеріїв оцінювання, визначених у Порядку перевірки рівня володіння державною мовою, затвердженому рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови від 13 травня 2021 року № 20 (у редакції рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 26 грудня 2023 року

№ 474), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08 липня 2021 року за № 897/36519 (далі – Порядок перевірки рівня володіння державною мовою);

2) недотримання з боку інструкторів процедури організації та проведення іспиту, визначеної в Інструкціях до проведення іспитів на рівень володіння державною мовою, затверджених рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови від 22 листопада 2023 року № 426, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23 січня 2024 року за № 118/41463 (далі – Інструкції);

3) недотримання з боку уповноваженої установи вимог, визначених у Порядку призначення уповноважених установ, які забезпечують проведення іспитів на рівень володіння державною мовою та перевірку й оцінювання їх результатів, затвердженому рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови від 27 травня 2021 року № 23 (у редакції рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 07 лютого 2024 року № 27), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 16 липня 2021 року за № 926/36548 (далі – Порядок призначення уповноважених установ);

4) несправності в роботі інформаційно-комунікаційної системи «Іспитова система для визначення рівня володіння державною мовою» Національної комісії зі стандартів державної мови (далі – ІКС «Іспитова система»), умови функціонування якої визначені в Положенні про інформаційно-комунікаційну систему «Іспитова система для визначення рівня володіння державною мовою», затвердженому рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови від 02 лютого 2024 року № 20, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 березня 2024 року за № 352/41697;

5) інші обставини, що могли вплинути на об'єктивність результатів іспиту, але не залежали від дій та волі особи, на які вона не могла вплинути.

5. Скаргу подають у письмовій (електронній або паперовій) формі із дотриманням вимог Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – Закон).

У скарзі особа зазначає:

1) найменування адміністративного органу, до якого подає скаргу;

2) відомості в обсязі, достатньому для встановлення особи скаржника, та його контактні дані (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), адресу місця проживання / перебування, номер засобу зв'язку, адресу електронної

пошти, інші контактні дані). Якщо скаргу подає представник скаржника, то в ній додатково треба стосовно нього зазначити такі самі відомості;

3) вимоги скаржника та їх обґрунтування із додаванням документально підтверджених доказів (за наявності);

4) дату складення скарги.

Скаржник або його представник підписує скаргу, подану в письмовій формі, власноруч або з використанням електронного підпису, крім випадків, передбачених законом.

6. Скаргу надсилають до Національної комісії зі стандартів державної мови упродовж тридцятих календарних днів із дня доведення до відома особи результатів іспиту, зафіксованих у рішенні Національної комісії зі стандартів державної мови, опублікованому на офіційному вебсайті Національної комісії зі стандартів державної мови.

7. Якщо пропущення строку подання скарги, визначеного у пункті 6 цього Порядку, пов'язане з хворобою, відрядженням чи з інших поважних причин, скаржник може звернутися із клопотанням про поновлення строку подання скарги. Звернення про поновлення строку подання скарги може бути подано упродовж десятих робочих днів із дня припинення обставин, що були поважною причиною пропущення строку подання скарги, але не пізніше одного року з дня ухвалення адміністративного акта. Скаргу, строк подання якої пропущено з поважних причин, можна подати упродовж десятих робочих днів із дня отримання повідомлення про поновлення такого строку.

Якщо поновлено строк подання скарги, Національна комісія зі стандартів державної мови як суб'єкт розгляду скарги зазначає про це в окремому рішенні або у рішенні за скаргою із зазначенням поважних причин пропуску строку подання скарги та документів або інших доказів, що підтверджують наявність поважних причин.

Скарга, подана з порушенням строку подання без поважних причин, передбачених цим пунктом, залишається без розгляду.

8. Процедура оскарження результатів іспиту складається з таких етапів:

1) подання скарги;

2) реєстрація скарги;

3) перевірка скарги на відповідність вимогам Закону;

4) передання скарги до комісії з розгляду скарг при Національній комісії зі стандартів державної мови (далі – Комісія з розгляду скарг);

5) розгляд скарги по суті Комісією з розгляду скарг;

6) оформлення результатів розгляду скарги Комісією з розгляду скарг у формі висновку і подання його для розгляду на засіданні Національної комісії зі стандартів державної мови;

7) ухвалення та оформлення рішення Національної комісії зі стандартів державної мови;

8) інформування скаржника про результати розгляду скарги.

9. Якщо скаргу подано з порушенням вимог, встановлених законодавством та цим Порядком, то її залишають без руху і повідомляють про це скаржникові упродовж трьох робочих днів із дня отримання скарги (у повідомленні про залишення скарги без руху зазначають виявлені недоліки із вказівкою на порушені вимоги законодавства, спосіб та строк усунення недоліків, а також способи, порядок та строки оскарження рішення про залишення скарги без руху).

Якщо виявлені недоліки усунено у строк, встановлений Національною комісією зі стандартів державної мови, скаргу вважають поданою в день її первинного подання. При цьому строк розгляду скарги продовжується на строк залишення скарги без руху.

10. Скарги, що не підлягають розгляду:

1) анонімна скарга (скарга, зі змісту якої неможливо встановити особу скаржника);

2) повторна скарга (скарга, подана до того самого адміністративного органу тим самим скаржником з того самого питання), за умови, що попередня скарга була вирішена по суті, крім випадку зміни істотних для вирішення справи обставин (умов);

3) скарга, в якій порушено питання, яке станом на день подання скарги до Національної комісії зі стандартів державної мови розглядається судом або щодо якого ухвалено судове рішення про відмову в задоволенні вимог скаржника, крім випадків зміни істотних для вирішення справи обставин (умов);

4) скарга, що стосується суспільних відносин, на які не поширюється дія цього Порядку;

5) скарга, в якій не викладено зміст вимоги скаржника, вжито ненормативну лексику та/або образливі висловлювання;

6) скарга, що містить заклики, спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення.

Якщо скаргу не прийнято до розгляду у випадках, передбачених у підпунктах 1–6 абзацу першого цього пункту, то посадова особа Національної комісії зі стандартів державної мови, яка розглядає скаргу, невідкладно повідомляє про це скаржникові.

11. Скаргу щодо результатів іспиту розглядає Комісія з розгляду скарг, яка діє відповідно до Закону та Положення про комісію з розгляду скарг при Національній комісії зі стандартів державної мови.

Положення про комісію з розгляду скарг при Національній комісії зі стандартів державної мови та її склад затверджує Національна комісія зі стандартів державної мови.

12. Комісія з розгляду скарг свої рішення оформлює у формі висновку, який має рекомендаційний характер і є обов'язковим для розгляду на засіданні Національної комісії зі стандартів державної мови. Комісія з розгляду скарг у своєму висновку за результатом розгляду скарги може рекомендувати Національній комісії зі стандартів державної мови одне з таких рішень:

1) за умови неправильного застосування з боку екзаменаторів, які входять до складу іспитової комісії, критеріїв оцінювання, визначених у Порядку перевірки рівня володіння державною мовою, задовольнити скаргу, скасувати повністю або частково адміністративний акт в частині, що стосується скаржника, та направити оскаржувану частину іспиту іншим екзаменаторам для її повторної перевірки й оцінювання, за наслідками чого видати новий адміністративний акт;

2) за умови порушення з боку інструкторів процедури організації та проведення іспиту, визначеної в Інструкціях, задовольнити скаргу, скасувати адміністративний акт в частині, що стосується скаржника, та допустити його до

повторного складання іспиту в установленому законодавством порядку, за наслідками чого видати новий адміністративний акт;

3) за умови недотримання з боку уповноваженої установи вимог, визначених у Порядку призначення уповноважених установ, задовольнити скаргу, скасувати адміністративний акт в частині, що стосується скажника, та допустити його до повторного складання іспиту в установленому законодавством порядку, за наслідками чого видати новий адміністративний акт;

4) за умови підтвердження несправностей у роботі ІКС «Іспитова система», задовольнити скаргу, скасувати адміністративний акт в частині, що стосується скажника, та допустити його до повторного складання іспиту в установленому законодавством порядку, за наслідками чого видати новий адміністративний акт;

5) за умови належного обґрунтування та документального підтвердження доказами (за наявності) інших обставин, що могли вплинути на об'єктивність результатів іспиту, але не залежали від дій та волі особи скажника, на які вона не могла вплинути, скасувати адміністративний акт в частині, що стосується скажника, та допустити його до повторного складання іспиту в установленому законодавством порядку, за наслідками чого видати новий адміністративний акт;

6) за умови неналежного обґрунтування та непідтвердження доказами обставин і фактів, зазначених у пункті 4 цього Порядку, залишити адміністративний акт, процедурне рішення без змін, а скаргу – без задоволення.

13. Рішення про результати розгляду скарги ухвалює Національна комісія зі стандартів державної мови на своєму засіданні не пізніше як на п'ятий робочий день із дня отримання висновку Комісії з розгляду скарг. Неврахування висновку Комісії з розгляду скарг Національна комісія зі стандартів державної мови обґрунтовує та додає разом із висновком до рішення, ухваленого за результатами розгляду скарги.

14. Розгляд скарги, а також ухвалення рішення Національної комісії зі стандартів державної мови відбувається упродовж тридцятих календарних днів із дати надходження скарги.

Якщо упродовж граничного строку вирішити справу за скаргою неможливо, за рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови її вирішення може бути одноразово продовжено, але не більше ніж на п'ятнадцять календарних днів, якщо інше не передбачено законом. Про таке продовження

строку Національна комісія зі стандартів державної мови повідомляє скаржника в письмовій формі з обґрунтуванням ухваленого рішення не пізніше ніж за три робочі дні до завершення граничного строку.

15. Національна комісія зі стандартів державної мови письмово повідомляє скаржника про результати розгляду скарги та ухвалене рішення у строки, визначені Законом.

Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови оприлюднюється на її офіційному вебсайті не пізніше наступного робочого дня після його ухвалення.

16. Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови за результатами розгляду скарги може бути оскаржене до суду.

Головний спеціаліст
з питань правового забезпечення

Анна ФЕДЮК